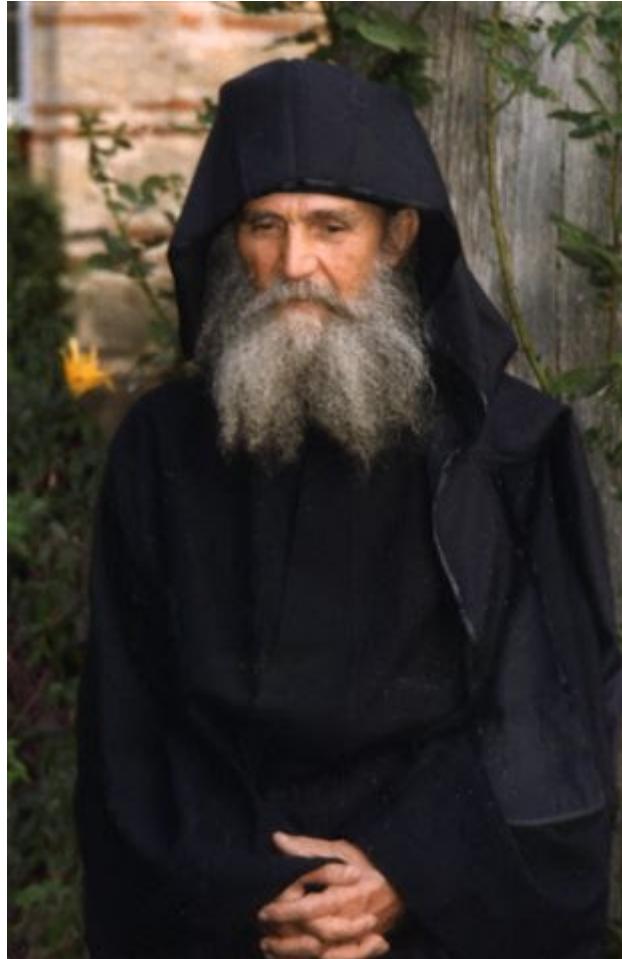

10 Ιουνίου 2014

«Υπακοή και πνευματικός αγώνας», μέρος α'

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Εφραίμ Φιλοθείτης-Αριζονίτης / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

ΟΜΙΛΙΑ Ζ

Πατέρες μου,

Εδώ και αρκετό καιρό ένα πνευματικό μου παιδί, σε κάποιο θέμα μου είχε αντιλογήσει, και οπωσδήποτε με είχε λυπήσει. Τήν επαύριο ήρθε και ζήτησε συγγνώμη με πολλή μετάνοια, με πολύ πόνο, κι εγώ βέβαια ολοψύχως τόν συγχώρεσα.

Μου είπε:

«Γέροντα, έχω να σάς πω το εξής: Μετά από τη λύπη, που σάς προξένησα, πήγα να κοιμηθώ, αλλά δέν με είχε πάρει ο ύπνος. Δέν ξέρω πώς μου συνέβη καί είδα, Γέροντα, ότι βρέθηκα σάν στόν Ιερό Γολγοθά και είδα τόν Χριστό επάνω στόν Σταυρό, Εσταυρωμένο, ακριβώς σε φυσικό μέγεθος, ζωντανότατο και από τίς πληγές Του έτρεχε αίμα. Εγώ μόλις είδα τόν Χριστό στόν Σταυρό επάνω, άρχισα να βάζω μετάνοιες, να Τόν παρακαλώ να μού συγχωρέση όλα μου τα αμαρτήματα και έλεγα διάφορα λόγια με μετάνοια καί αγάπη. Κι έτσι που πρόσεχα να δω τι θα μου πη, τι ύφος έχει, για νά κατατοπιστώ ανάλογα, πώς τέλος πάντων βρίσκομαι εγώ μπροστά στόν Χριστό, πολύ αμαρτωλός, ολιγώτερο, συγχωρημένος, ασυγχώρητος, έτσι, όπως έκανα μετάνοιες και Τόν κοίταζα, βλέπω να μου κάνη νεύμα να κοιτάξω

δεξιά Του. Κοιτάζω δεξιά και βλέπω εσάς να στέκεσθε εκεί. Τότε μου είπε οχριστός:

“ Εάν δέν σε συγχωρέση αυτός, ο πνευματικός σου πατέρας, ο διάκονος καί τό στόμα Μου, Εγώ δέν σε συγχωρώ! Δι αυτού θα έλθη η συγχώρησις σ εσένα”. Εγώ πάλι έβαζα μετάνοιες και έκλαιγα, και πάλι μου έλεγε ότι μόνον δι αυτού θα συγχωρεθής.

Συνήλθα από όλο αυτό το γεγονός και με κατείχε τόσο μεγάλος πόνος, τόσο μετάνοια, που ήθελα, άν ήταν δυνατόν, εκείνη τήν στιγμή, να έλθω, να πέσω στά πόδια σας, να με συγχωρέσετε. Τώρα βρίσκομαι σε μία κατάστασι τόσοπολύ όμορφη ψυχικά, όπως ήμουν τότε που πρωτοήλθα, όταν σάς πρωτογνώρισα, όταν ένοιωσα τήν πρώτη Χάρι κοντά σας».

Αυτό που μου διηγήθηκε δέν ήταν όνειρο, αλλά καθαρή οπτασία. Απόδειξις ήταν ότι η Χάρις του Θεού ήταν πολύ εμφανής στο πρόσωπό του, η Χάρις ήταν έκδηλη επάνω του. Ήταν μία ακόμη απόδειξις ότι αυτό ήταν αληθινή οπτασίακαί όχι όνειρο.

Οπωσδήποτε ο μοναχός αυτός μετά έδειξε μετάνοια και αλλαγή. Σκέπτομαι κι αυτό που λέγει ο Άγιος Ιωάννης τής Κλίμακος, κάτι συγγενές με αυτό, πού συνέβη σ αύτό το παιδί. «Όταν λυπήσῃ ο υποτακτικός τόν Θεό, ο υποτακτικός έχει τόν πνευματικό του πατέρα μεσίτη, που παρακαλεί τόν Θεό κι ο Θεός τόν συγχωρεί για το σφάλμα που έκανε. Ενώ όταν λυπήσῃ τόν πνευματικό του πατέρα, ποιός θα μεσιτεύσῃ στόν Θεό, για να τόν συγχωρέση!» (Αγίου Ιωάννου τής Κλίμακος, Λόγος Δ . Περί τής μακαρίας καί ακηράτου υπακοής, παράγραφος 127).

Οι παλαιοί υποτακτικοί είχαν πάρα πολύ μεγάλη προσοχή εις το να μή λυπήσουν τόν πνευματικό οδηγό, διότι σκεφτόντουσαν ότι, άν κάτι τέτοιο πράξουν, οπωσδήποτε θα βάλουν ένα σοβαρό εμπόδιο στόν δρόμο τής πνευματικής προόδου και δέν θα προχωρήσουν πρός τήν ένωσι με τόν Θεό.

Και εφ ծον ο πνευματικός οδηγός είναι ο μεσίτης, είναι ο πνευματικός Μωϋσής, ο οποίος μεσιτεύει για οποιονδήποτε λόγο στόν Θεό για τήν συγχώρεσι, αλλά καί τήν πρόοδο του υποτακτικού, όταν ο υποτακτικός τόν λυπήση με οποιοδήποτε σφάλμα, τότε μπαίνει μπροστά ένα τείχος, που εμποδίζει έτσι τήν από Θεού ευλογία στόν υποτακτικό. Γίνεται μεταξύ του πνευματικού και του υποτακτικού ένα μεσότοιχο, που άν δέν πέση, οι ακτίνες του θείου φωτός δέν πλησιάζουν, δέν έρχονται στόν υποτακτικό, για να γίνη φωτεινός άνθρωπος.

Προσπαθούσαν οι τότε Πατέρες, όχι να μη λυπήσουν τόν Γέροντα, που τόν είχαν πολύ ψηλά, αλλα ούτε τούς αδελφούς τους. Σκεπτόντουσαν ότι, όταν κάποιος λυπή τόν αδελφό του, λυπεί τόν Θεό.

• Όπως ένας Γέροντας που βάδιζε με κάποιους αδελφούς τη νύχτα για να πάνε σ ένα μέρος και είχαν πάρει κι έναν οδηγό - μοναχό, που ήξερε τόν δρόμο για κει, που θέλανε να πάνε. Τήν ημέρα λόγω τής ζέστης δέν βάδιζαν και διάλεγαν τήνύχτα,

που είχε κάπως δροσιά. Αφού βάδισαν αρκετά, κάπως κατάλαβαν ότι δένπάνε καλά, ότι έχει κάνει λάθος ο οδηγός και είπαν στόν Γέροντα οι άλλοι μοναχοί:

- Γέροντα, νομίζουμε, ότι δέν πάμε καλά.

Κι εγώ το βλέπω, παιδιά, αλλά κάνετε υπομονή, να μη λυπήσουμε τόν αδελφό. Εγώ θα κάνω ότι κουράσθηκα• θα πω ότι δέν μπορώ νά περπατήσω περισσότερο, οπότε θα σταματήσουμε• θα φέξη ο Θεός τήν ημέρα, θα δη ο αδελφός ότι έκαμε λάθος κι έτσι δέν θά τόν λυπήσουμε.

- Πράγματι είπε ο Γέροντας:

Παιδιά, εγώ δέν μπορώ να προχωρήσω άλλο, κουράσθηκα• άς παραμείνουμε εδώ που βρεθήκαμε και το πρωΐ έχει ο Θεός πάλι.

- Πράγματι έμειναν εκεί και το πρωΐ, όταν ξημέρωσε, ο αδελφός οδηγός είδε ότι είχε κάνει λάθος και πρόσπεσε στόν Γέροντα:

- Συγχώρεσέ με, Γέροντα, έκανα λάθος.

Δέν πειράζει, παιδί μου, όλοι είμαστε άνθρωποι και κάνουμε λάθη.

Κι έτσι δέν τόν λύπησαν τόν αδελφό.

Σε έναν Γέροντα δέν προξενείται λύπη μόνον, όταν ο υποτακτικός του αντιλογή,φιλονική και τόν παρακούη, αλλά λυπείται και όταν ο υποτακτικός δέν βαδίζη καλά τήν πνευματική του ζωή• αντιθέτως χαίρεται όταν προοδεύη. Όπως μία μητέρα, όταν βλέπη ότι το παιδί της είναι άρρωστο, λυπάται και προσπαθεί νά τό κάνη καλά, κάτι ανάλογο συμβαίνει και με τόν πνευματικό πατέρα, όταν ο υποτακτικός του δέν πάη καλά• λυπάται, προσεύχεται και αγωνίζεται, όσο είναι δυνατόν, για να τόν θεραπεύση.

Όπως και άλλοτε σάς έχω πη, όταν πρωτοπήγα στο Άγιον Όρος, ο Γέροντάς μου,σάν μικρός που ήμουν και αρχάριος, πολύ με συμβούλευε. Μεταξύ τών άλλων μού έλεγε: «Παιδί μου, οι Πατέρες εδώ οι παλαιοί, μάς λέγανε, ότι εάν ο υποτακτικός αναπαύση τόν Γέροντά του, ανέπαυσε τόν Θεό. Εάν δέν αναπαύση τόν Γέροντά του με τήν ζωή του γενικώτερα, δέν έχει αναπαύσει μήτε τόν Θεό».

Αυτήν τήν πολύ μικρή συμβουλή, αλλά πολύ μεγάλη σε πνευματική δύναμι, τήν έβαλα μέσα στήν ψυχή μου, τήν έκανα «πιστεύω μου», τήν έκανα κτήμα μου καί είπα: «Εδώ θα ποντάρω στήν ζωή μου• εφ δύναται έχει τόσο μεγάλη αφέλεια αυτή η συμβουλή, όταν κανείς τήν εφαρμόση, τήν ταιριάση στόν εαυτό του,με τήν βιόθεια του Θεού και τήν ευχή του Γέροντα, θα προσπαθήσω να μήντόν λυπήσω ποτέ στήν ζωή μου και με τήν ζωή μου να τόν αναπαύσω». Έτσι προσπάθησα να αναπαύσω διπλά τόν Γέροντα. Ο Θεός γνωρίζει κατά πόσον δέν τόν λύπησα και πόσο τόν ανέπαυσα. Είδα στήν πράξι ούμως ότι ο υποτακτικός,όταν προσπαθή να φυλάξη τίς εντολές, τίς παραγγελίες του Γέροντος, η ευλογία τού Θεού προπορεύεται μπροστά του.

Δέν είναι ποτέ δυνατόν ο υποτακτικός που με ταπείνωσι έχει αναπαύσει τόν πνευματικό του πατέρα, να αποτύχη στήν πνευματική του ζωή και πολύ

περισσότερο, να μήν κερδίση τήν βασιλεία του Θεού. Είναι φύσει αδύνατον• κι όταν λέμε, φύσει αδύνατον, εννοούμε χίλια τοίς εκατό σίγουρο. Όταν συμβουλεύει ο υποτακτικός και προσπαθεί να εφαρμόσῃ στήν πράξι τίς συμβουλές, δέν είναι δυνατόν να αποτύχη, να μη βρη τήν Χάρι του Θεού.

Βλέπουμε στόν Άγιο Συμεών τόν Νέο Θεολόγο, ότι με τήν τέλεια υπακοή του, μέτην τέλεια πίστι του και με ζωτική δύναμι τήν ταπείνωσί του, κατόρθωσε όχιαπλώς να γευθή τήν Χάρι του Θεού, αλλά του δόθηκε «με το τσουβάλι», πού λέμε, η Χάρις του Αγίου Πνεύματος. Έγινε αυτός που έγινε και ονομάσθηκε απότην Εκκλησία μας Νέος Θεολόγος, διότι δέχθηκε τήν άνω θεολογία κατ εύθετανάπο τήν Χάριν του Αγίου Πνεύματος. Δέν τήν σπούδασε τήν θεολογία στόθρανίο, αλλά στόν κόπο τής υπακοής και τής αφοσιώσεως.

Εφ ὅσον μάς αξίωσε ο Θεός με το ἀπειρον ἐλεός Του να ἔλθουμε εδώ και στήνσυνέχεια να φορέσουμε το τετιμημένο ράσο του μοναχού, γιατί τόν χρόνο αυτόντης ζωής μας να μη τόν αξιοποιήσουμε κατά τόν καλύτερο τρόπο, ώστε να γεμίσηκαρποφόρα η ψυχή μας από τήν Χάρι του Αγίου Πνεύματος, που είναι μία ζωή μέευλογίες, μία ζωή με πολλή ψυχική ανάπαυσί;

Στήν αρχή, βέβαια, θα κουραστή ο άνθρωπος, γιατί φέρνει μαζί του ένανολόκληρον κόσμο από πάθη, σκέψεις, φαντασίες κ.λ.π. Θα κοπιάση λίγο στήναρχή. Μετά όμως, αφού περάση η πρώτη δυσκολία, στήν συνέχεια ἔρχεται ηευλογία του Θεού, ἔρχεται ο καρπός αυτών τών κόπων που κατέβαλε στήνδοκιμαστική περίοδο• νοιώθει ευτυχισμένα, ο δρόμος του είναι ανοιχτός και ημεγάλη του χαρά είναι να βλέπη τόν εαυτόν του πλουτισμένο με μια πλούσιαεμπειρία επάνω στούς πολέμους του διαβόλου, που λέγεται από τούς Πατέρες«δευτέρα Χάρις» του Θεού.

Η πρώτη Χάρις είναι να νοιώσουμε τήν αγάπη του Θεού, να νοιώσουμε τούςκαρπούς του Αγίου Πνεύματος. Μία όμως «δευτέρα Χάρις» είναι η πείρα, ηοποία μένει στήν ψυχή του ανθρώπου ανεξίτηλη, που ποτέ δέν χάνεται, ποτέ δένξεθωριάζει. Στήν αρχή πειραζόμεθα, και είναι πάρα πολύ φυσικό νάπολεμηθούμε, γιατί έτσι ταιριάζει στο δρόμο μας. Παράλληλα όμως μάς μένειστό τέλος αυτή η πείρα, η δευτέρα Χάρις που έχει μεγάλη αξία. Δέν έχει αξίαμόνο για τόν εαυτό μας, γιατί ωφελούμεθα από αυτήν, αλλά έχοντας τήν γνώσιθά βοηθήσουμε κι έναν αδύναμο αδελφό, έναν πολεμούμενο, έναν αρχάριο. Πώςεμάς μάς βοήθησαν άλλοι άνθρωποι; Έτσι θα βοηθήσουμε κι εμείς υποχρεωτικάέναν πολεμούμενο αδελφό μας.

Γι αύτό να μη παραξενεύομεθα, όταν μάς κινούνται οι πόλεμοι, όταν μάςπροσβάλλουν οι πειρασμοί.

Να ξέρουμε ότι η πρώτη χάρις υποχωρεί, εγκαταλείπει ενίστε τον άνθρωπο για να τον δοκιμάσῃ, και πολλές φορές γονατίζει κάτω από το βάρος ενός πολέμου, ενός σταυρού. Τότε έρχεται η δευτέρα χάρις της πείρας έρχεται ο αγαθός Κυρηναίος

και του παίρνει τον σταυρό• όχι ότι σηκώνει τον πειρασμό, αλλά τον συμβουλεύει και του λέει: «Κάνε υπομονή• θα περάσει κι αυτός ο πόλεμος, όπως πέρασε κι ο προηγούμενος. Κάνε υπομονή, δοκιμασία είναι. Δεν θυμάσαι εκείνο τον πειρασμό, μετά που υποχώρησε, πόση Χάρι Θεού ήρθε; Έτσι και αυτός ο πειρασμός θα υποχωρήσῃ, κάνε λίγο υπομονή• δεν ξέρεις ότι ο Θεός κάνει θαύματα;» Αυτά τον νουθετεί η δευτέρα χάρις και έτσι με την γνώσι που παίρνει και με το θάρρος που δέχεται από τις συμβουλές αυτές, ελαφρώνει από τον πειρασμό, τονώνεται στην υπομονή, στο θάρρος και στην πίστι στο Θεό και έτσι ξεκουράζεται ψυχικά και ξεπερνάει την δυσκολία.

Έτσι κατόπιν με την φώτισι της δευτέρας χάριτος ξέρουμε ότι επιβάλλεται να έρθη ο πειρασμός, η ενόχλησι από τον διάβολο, από τα πάθη, από τον πλησίον• επιβάλλεται να πολεμηθούμε. Έτσι θα αγνισθούμε, έτσι θα καταβάλουμε κάπως κι εμείς κόπους. Οι κόποι αυτοί θα μπουν σαν θεμέλιος λίθος, όπου θα χτισθή κατόπιν το ωραίο σπίτι της Χάριτος του Θεού. Μετά θα μας μείνη η σπουδαία εμπειρία στους τρόπους του πολέμου και στον τρόπο και την πονηρία, με την οποία μας πολεμάει ο διάβολος. Άλλωστε, εάν δεν επιτρέψη ο Θεός να πολεμηθούμε, πως θα μάθουμε αυτήν την τέχνη και την επιστήμη!

Στον πόλεμο επάνω να φανούμε ανδρείοι, γενναίοι, πείσμονες, παμπόνηροι, όταν αντικρούωμε τον πονηρό. Έτσι μας συμβουλεύει η Αγία Συγκλητική: «Παμπόνηρος ο διάβολος, όταν μας πολεμάη, παμπόνηροι κι εμείς, όταν τον αντικρούωμε». Κι όταν γενναία αντικρούσωμε κι αποκρούσωμε τον διάβολο, αυτό είναι κατόρθωμα, είναι η νίκη• απ' ἐδῶ αρχίζει η πρόοδος και το άνοιγμα για την Χάρι και την Βασιλεία του Θεού.

Συνεχίζεται....

Τέλος και τω Θεώ δόξα!

Από το βιβλίο: "Η τέχνη τής σωτηρίας"

Γέροντος Εφραίμ Φιλοθείτου

Έκδοσεις Ιεράς Μονής Φιλοθέου Άγιον Όρος

Τόμος α

Κεντρική διάθεση:

ΕΚΔΟΣΕΙΣ: «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»

Πηγή: hristospanagia3.blogspot.gr